

TISKOVÁ ZPRÁVA - výstava

Lubomír Přibyl: Liniemi k prostoru (práce z šedesátých let)

18. 1. – 23. 3. 2020

Museum Kampa připravilo výstavu mezinárodně uznávaného autora Lubomíra Přibyla. Výstava je zaměřena na autorovu tvorbu z období sklonku 50. a 60. let 20. století a mapuje klíčovou etapu Přibylovy tvorby, kdy strukturální abstrakci vystřídal zrod racionálně orientovaných tendencí.

Lubomír Přibyl (*1937) patří do okruhu autorů pracujících s reduktivní formou. Na výtvarné scéně je činný od konce padesátých let. Zážitek z návštěvy zkušebny přístrojů vysokého napětí v Běchovicích v roce 1959, prostor zaplněný světlem elektrických výbojů obrátily jeho zájem od biomorfních a archetypálních témat (*Figura*, 1955; *Antropomorfní figura*, 1959) k fyzikálním a geometrickým zákonům. Protiklad dvou pólů jej inspiroval k cyklům *Rovnováha* a *Prostorová diagonála*, které během šedesátých let rozpracovával v řadě variant.

V počátcích šedesátých let Přibyl definitivně zaměnil plátno za pevnou desku. Obrazovou plochu nejdříve vysypával pískem a utvářel v něm lapidární útvary, jako jsou paraboly, segmenty či linie (*Rovnováha – prostorová diagonála*, 1962–1963). Zajímalo ho napětí mezi ostře řezanou hranou a amorfními přechody ploch (*Segmentová diagonála – Amplituda*, 1965; *Šroub – Zakřivený prostor*, 1965). Povrch obrazů překrýval černou olejovou barvou nebo plátky alumina. Monochromatickým kontrastem mezi strukturálními poli z písku a hladkými plochami Přibyl předložil svůj určující „koncept zpřítomňovat prostřednictvím artikulace plochy imaginární prostor“, jak uvedl teoretik Jiří Valoch.

Od poloviny šedesátých let Lubomír Přibyl vytváří obrazy, v nichž místo pískové struktury využívá systém šňůr. V předem stanoveném uspořádání provrtává podkladovou plochu a jednotlivými otvory šňůry provléká a fixuje k podkladu, takže utvářejí kompaktní texturu. Touto věcnou a do velké míry originální metodou umělec opět vytváří iluzi trojrozměrného prostoru, který je buď velmi jednoduchý, budovaný lomenými a zhuštěnými diagonálami (*Třikrát lomená prostorová diagonála – Hrot*, 1968; *Zhuštěná diagonála*, 1967), či prostorovými plány, ale může být i komplikovaný, vyrůstající z řezu a posunů trojrozměrných těles.

Paralelně se šňůrovými obrazy vznikají v Přibylově ateliéru otisky materiálůvých textur – juty, papíru, rybářské sítě nebo provazů. Koncepčně významné jsou zejména ty, v nichž umělec volně pohodil konce rovnoběžných šňůr a fixoval je na matici přesně v poloze, v jaké dopadly. Tematizoval tím nejen komplementaritu principu záměru a náhody, řádu a jeho rozvolnění, ale také důležitý aspekt vlastního myšlení, totiž Valochem definovanou „*podvojnost*“ v chápání obrazu jako plošné konfigurace a zároveň prostorové iluze.

„Přežije-li kultura, přežije národ.“

– Jan Mládek

Komorní přehlídka v Museu Kampa nazvaná **Liniemi k prostoru** mapuje klíčovou etapu Příbylovy tvorby, která se odvíjela v progresivní době sklonku padesátých a průběhu šedesátých let 20. století. Tehdy strukturální abstrakci střídal zrod racionálně orientovaných neokonstruktivních tendencí. V jejich rámci představuje Příbylovo dílo specifický a doposud ne zcela doceněný fenomén. Charakterizuje jej především věrnost jasně vymezenému programu, v němž se prolíná silně konceptuální uvažování se smyslem pro materiál a experiment. Není divu, že se již v roce 1961 umělec zúčastnil mezinárodní přehlídky ve slovinské Lublani a zapsal se do povědomí zahraničních teoretiků. Ti Příbylovo dílo sledovali a kontinuálně prezentovali na kolektivních i samostatných výstavách, a to i v dobách, kdy československou kulturu ochromily důsledky normalizace.

Text: Ilona Víchová

Samostatné výstavy (výběr)

1959 Divadlo Rokoko, Praha / 1960 Divadlo E. F. Buriana, Praha / 1964 Gallery RG, Curaçao / 1965 Galerie Lambert, Paříž / 1969 Pratt Graphics Center, New York / 1970 Galerie Tangente, Heidelberg / 1972 Galerie Internationale, New York / 1974 Městská knihovna, Deventer / 1976 Centro d'Arte, Parma / 1991 Galerie „D“, Portheimka, Praha / 1992 NG, Palác Kinských, Praha / 1995 Galerie bratří Čapků, Praha / 1998 Galerie Goller, Selb / 1999 Hala IPB, Praha / 2001 GAVU Cheb / 2002 Galerie Univerzity Palackého, Olomouc / 2005 OG Liberec / 2009 Haus der modernen Kunst, Staufen-Freiburg / 2011 GMU Hradec Králové / 2012 Klub Topičova salonu, Praha / 2017 Galerie Hollar, Praha

Zastoupení ve sbírkách (výběr)

Art Gallery Maribor / Art Museum Cincinnati / GASK Kutná Hora / GAVU Cheb / GMU Hradec Králové / Guanlan Art Museum / Haus der modernen Kunst Staufen / Le Musée d'Art et d'Histoire Cholet / Library of Congress, Washington / Mead Art Museum, Amherst College, Massachusetts / MMG Břeclav / Moderna galerija Ljubljana / MU Olomouc / Museo Civico Cremona / Museum of Contemporary Art Skopje / Muzeum Archidiecezjalne Katowice / NG Praha / OG Liberec / OGV Jihlava / Oregon State University, Corvallis / Patrimonio cultural Madrid / Philadelphia Museum of Art / Pratt Graphics Center, New York

Ocenění

1963 MGB Ljubljana / 1964 Triennale Grenchen / 1996 Biennale Facing the Values, Katowice / 2003 Grafika Břeclav / 2006 Cena Vladimíra Boudníka / 2007 Guanlan IPB / 2017 čestný člen Philadelphia Museum of Art / 2008, 2011, 2017 Grafika roku Praha

MUSEUM
KAMPA

„Přežije-li kultura, přežije národ.“

– Jan Mládek

Lubomír Přibyl
Liniemi k prostoru

18. 1. – 23. 3. 2020

Kurátorka výstavy: Ilona Víchová

www.museumkampa.cz

Doprovodné programy nejen pro školy na www.museumkampa.cz/lektorske

Generální partner Musea Kampa
General Partner of Museum Kampa

Hlavní partner Musea Kampa
Main Partner of Museum Kampa

Partneři Musea Kampa
Partners of Museum Kampa

Mediační partneři Musea Kampa
Media Partners of Museum Kampa

